

POST Postbus 70000
9704 AA Groningen

E-MAIL secretariaat@bedrijvenverenigingwest.nl

WEBSITE www.bedrijvenverenigingwest.nl

KVK 01144216

BTW NL820355392B01

IBAN NL85ABNA0525386629

College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Groningen
Ter attentie van de heer F. de Lorme van Rossem,
Postbus 7081
9701 JB GRONINGEN

Groningen, 30 juli 2021

Betreft: Reactie op Strategie Werklocaties 2021

Geachte dames en heren, Geachte heer de Lorme van Rossem, Beste Frans,

De Gemeente Groningen ontwikkelt zich in hoog tempo en de tijd dat de bedrijventerreinen en kantoorlocaties een plaats kregen aan de randen van de stad is inmiddels veranderd. Door de groei van de stad liggen Kranenburg, Corpus den Hoorn, Martini Trade Park, Hoendiep en zelfs Zernike inmiddels tegen of in de bebouwde omgeving. In de nieuwe ontwikkelingen zoals Suikerzijde wordt steeds meer gesproken over de combinaties van wonen en werken.

Als bedrijvenvereniging, met de aandacht vooral op Schoon, Heel en Veilig, heeft WEST zich de afgelopen jaren steeds meer gericht op versterking van het vestigingsklimaat en daarbij zich ook begeven op de thema's als aansluiting onderwijs, ondersteuning cultuur en evenementen, bereikbaarheid, duurzaamheid en digitalisering.

In het jaarverslag 2021 vindt u een toelichting en is de wens geuit om meetbaar bij te dragen aan de Sustainable Development Goals.

Visie 2021

Gelukkig herkent WEST een groot deel van haar inbreng in het voorbereidende traject van de aangeboden visie. De presentatie in de Koepel Economische Agenda gevolgd door gebiedsgerichte afstemming heeft WEST als positief ervaren. De Koepel Economische Agenda lijkt ook het podium waar de stadsbrede voortgang van de uitvoeringsagenda voor Werklocaties besproken kan worden. Bedrijvenverenigingen zullen individueel overleg voeren over de 'hun' toegewezen gebieden. Er wordt veel overleg gepleegd met medewerkers EZ, Ruimtelijke Economie, Stadsbeheer en de Gebiedsteams. Deze overleggen kenmerken zich door lange beslislijnen en daardoor weinig slagkracht. Daarnaast wordt stadsbreed gewerkt met 'Groningen werkt Slim', 'Groningen Bereikbaar' en de afdeling Klimaat-adaptatie met stevige opgaves voor de werklocaties.

WEST stimuleert bedrijven in ons gebied om te participeren in (de initiatie van) nieuwe plannen en samenwerkingen. Als belangenbehartiger van 'onze' ondernemers gaan we in gesprek met de gemeente over, en consulteert de gemeente ons bij, beleidsvorming en aanpassingen in het openbaar gebied.

WEST werkt op de bedrijventerreinen Corpus den Hoorn, Kranenburg, Martini Trade Park, Westpoort, Peizerweg, Hoendiep, Friese Straatweg, Zernike Campus en Healthy Ageing Campus. Daarnaast zijn winkeliersverenigingen Helpman, Overwinningplein, Hoogkerk, Woonboulevard Groningen, Vinkhuizen, Paddepoel, Selwerd en Reitdiephaven aangesloten.

WEST ziet het als belangrijkste taak om contact met gebruikers en eigenaren van bedrijfspanden te onderhouden en vraagt wel om in de uitvoeringsagenda nadere afspraken te maken over hoe deze overleggen beter gestructureerd worden.

Aandacht voor werklocaties, 5 jaarplannen per werklocatie gewenst

Naast de ontwikkeling van nieuwe terreinen vraagt het onderhoud en herontwikkeling van bestaande terreinen in relatie met de omgeving de aandacht. In de eerste plaats om zekerheid te bieden aan bestaande eigenaren en gebruikers maar ook om in te spelen op de wensen van medewerkers die op werklocaties werken maar ook willen verblijven, sporten en willen recreëren. Werkgevers willen een interessante werklocatie aanbieden om talent aan te trekken en te binden.

Naast bereikbaarheid en vergroening zijn veilige verkeersstromen en overlast door vals-parkeerders punten van zorg en aandacht. Met de aangekondigde uitbreiding van de parkeerzones in de binnenstad verwacht WEST dat de overlast op de bedrijventerreinen verder toeneemt.

Anno 2021 zijn groenonderhoud, zwerfafval en afvaldumping, straatraces en kapotte verlichting te vaak onderwerp van gesprek met de gemeente. Binnen de BBOG wordt hier regelmatig over gesproken en zijn ook stappen gezet om stadsbeheer meer bij dit overleg te betrekken. Vanuit de Politie ligt er het verzoek om meer alert te zijn op criminele activiteiten en 'verslonsde gebieden'. In de uitvoeringsagenda is het goed hier nadere afspraken over te maken.

WEST is een groot voorstander om per werklocatie meerjaren plannen te maken waarin de opgaves voor het gebied in benoemd worden. Doel is enerzijds duidelijk perspectief te bieden, maar ook om met vastgoedeigenaren de investering in het gebied efficiënt en effectief in te zetten. Daarnaast helpen meerjaarplannen om investeringen die toch al gedaan worden in het gebied te richten op de opgaves van het gebied.

Naast bereikbaarheid, verkeersveiligheid, groenonderhoud, uitstraling, bewegwijzering, beveiliging, zou er aandacht moet komen voor deelfaciliteiten (gedeeld vervoer en andere voorzieningen), gezamenlijke energiesystemen (zonenergiedeling, aardwarmte, oplaadfaciliteiten).

Bij gronduitgifte al aandacht voor toekomstig parkmanagement

WEST pleit ervoor dat bij gronduitgifte eigenaren verplicht worden gebruik te maken van hedendaagse energiesystemen en dat nieuwe grondeigenaren zich aansluiten bij collectieve voorzieningen op het gebied van energie- en parkmanagementopgaves. Tevens stelt WEST voor om in het uitvoeringsprogramma financiering van bestaande parkmanagement-activiteiten nader te onderzoeken.

Strategie

Zoek de versnellers van transformatie

De afgelopen jaren is bij de doorontwikkeling van locaties als Martini Trade maar ook voor de herontwikkeling van de woonboulevard op Hoendiep plannen gepresenteerd waarbij met behoud van de bestaande kantoor- en winkelmetrages andere functies worden toegevoegd waardoor het totale gebied wint aan aantrekkelijkheid, sociale veiligheid en verblijfsduur. WEST pleit ervoor dat er in de toekomst meer slagkracht en vindingsrijkheid aan de dag wordt gelegd zodat versnellers van de transformatie in bestaande gebieden gevonden wordt.

WEST vertrouwt erop dat in de uitvoeringsagenda hier concrete afspraken over gemaakt kunnen worden.

Zernike Campus

Ten aanzien van de geschetste ontwikkeling op de Zernike Campus merkt WEST op dat zij wensen heeft over de inrichting van openbare ruimte. Op de Campus waarin aan nationale opgaves wordt gewerkt vraagt de inrichting van de openbare ruimte meer dan de inrichting op een bedrijventerrein. Groningen is een topcampus en visitekaartje voor Nederland respectievelijk Groningen. Hoewel met de recentelijke vernieuwingen rondom de Zernikelaan een forse kwaliteitsimpuls is gegeven mag het hier niet bij blijven. WEST roept de Gemeente Groningen op om met de campuspartners voor 30-6-2022 met een plan te komen waarin de financiering van de parkachtige omgeving zoals genoemd in de plannen van WEST8 ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

Daarnaast kan WEST zich vinden in de plannen van de Campus om te komen tot 1200 tot 1500 wooneenheden aan de zuidkant van Zernike Campus. Verdere woningbouw op de Campus is volgens veel ondernemers ongewenst in verband met sociale veiligheid maar ook omdat in veel locaties wordt gewerkt met bedrijfsprocessen die niet verstoord moeten worden door de fysieke aanwezigheid van bewoners. Bovendien is er de laatste jaren een zeer forse opgave gerealiseerd voor studentenbewoning in Selwerd, Paddepoel en langs het Reitdiep.

Naar aanleiding van de opmerking over de energietransitie gerelateerde werkgelegenheid, merken wij op dat met name de chemie en engineering gerelateerde werkgelegenheid groeiende is en vraagt om specifieke laboratoriumvoorzieningen, veiligheidsprotocollen en om een betrouwbare infrastructuur waarbij leveringszekerheid van water en energie een basisvoorwaarde is.

Hoewel de Campusorganisatie zich om bekende redenen tot het fysieke gebied rondom het UMCG en op Zernike begeeft verwachten wij dat ook de activiteiten rondom het Martini Ziekenhuis tot specifieke bedrijvigheid gaat leiden. Groningen zal met innovatie- en broedplaatsenbeleid in de in de toekomst gezien moeten worden als één grote campus, uiteraard ligt het hart op Zernike en rond het UMCG.

Groenonderhoud vraagt aandacht

Het huidige systeem van Beheer Openbare Ruimte Groningen, zogenaamde BORG-niveau, is niet toereikend om de veiligheid en verblijfskwaliteit op de bedrijventerreinen te monitoren. Wanneer gemeentelijke middelen ontoereikend zijn moet gekeken worden of vanuit parkmanagementopgaves niet meer specifiek naar gebieden gekeken moet worden. Het onderhoud aan de Schweitzerlaan maar ook rond de Woonboulevard zijn voorbeelden waar de huidige criteria telkens weer discussie oproepen. WEST stelt voor hier in het uitvoeringsprogramma aandacht aan te besteden.

Vrijtijdseconomie vraagt ook aandacht

Naar aanleiding van uw opmerkingen rondom mbo-werkgelegenheid en de vitaliteitscampus Kardingse merken wij op dat de gastvrijheidseconomie een grote werkgever is voor mensen met een passende mbo-opleiding. Het is opvallend dat de notitie 'Werklocaties' noch de visie 'Ruimte voor Retail' niet rept over de vrijetijdseconomie. Wellicht aandachtspunt in het uitvoeringsprogramma.

Broedplaatsen

Groningen heeft diverse broedplaatsen en heeft goede ervaring opgedaan met The Building. WEST hoopt van harte dat er veel in het werk gezet zal worden om industrieel vastgoed te behouden en te herbestemmen. De Theodorus Niemeijer-locatie biedt hiervoor wellicht mogelijkheden.

Gebiedsprofilen

De ontvangen visie geeft een compleet beeld van trends, ontwikkelingen en mogelijke richtingen, daarnaast geeft de visie een vrij gedetailleerd beeld van de aanpak in de werkgebieden. Deze aanpak wordt grotendeels gedeeld. Wel met de kanttekening dat gezien corona en de timing rond de vakantieperiode geen afstemming met ondernemers en vastgoedeigenaren heeft plaatsgevonden.

Zorg en actiepunten

Met de omschreven visie kan Groningen inclusief WEST aan de slag. WEST verneemt graag van u wat er nu, door wie gedaan gaat worden.

Ondanks het goede contact met onze reguliere gesprekspartners binnen de gemeente Groningen en de welwillendheid van deze medewerkers, verloopt het proces over renovatie en aanpak van de bedrijventerreinen te traag.

Koepel Economische Agenda

Met de komst van Ondernemingsfonds Groningen heeft WEST zich getransformeerd van belangenbehartiger naar samenwerkpartner. De uitdagingen waar ondernemend Groningen voor staat vragen ook om samenwerking en elkaar de hand reiken. Daarom pleit WEST voor verbetering van het overleg binnen de Koepel Economische Agenda met een goede monitoring op gewenste doelen en actieprogramma's bijvoorbeeld via actualisering van de Economische barometer. Hoewel prematuur is de samenwerking met de Hanzehogeschool gezocht om de vorming van een Stads Coöperatie te verkennen. In dit kader is het wel van belang dat afspraken worden gemaakt over de rol en functie van de Koepel Economische Agenda en de samenwerking op relevante gebieden met de partners in het Akkoord van Groningen.

En nu aan de slag

Met de aangeboden visie en bovenstaande aandachtspunten hoopt WEST dat er in het najaar van 2021 de visie Werklocaties wordt vastgesteld met een uitvoeringsagenda. Deze uitvoeringsagenda moet ondersteund worden met middelen en een goede structuur waarin belemmerfactoren besproken kunnen worden en successen gekopieerd kunnen worden naar andere gebieden. WEST is bereid hier een actieve bijdrage aan te leveren.

Conclusie, Groningen verdient het

De economische ontwikkeling in Groningen zijn de laatste jaren positief. De balans tussen de nieuwe ontwikkelingen en de ontwikkeling op de bestaande bedrijventerreinen verloopt niet altijd gelijk op. WEST wil met inzet van middelen uit Ondernemingsfonds Groningen graag positief bijdragen om het vestigingsklimaat in Groningen verder te versterken/verbeteren.

Uiteraard is WEST graag in gesprek om bovenstaande verder toe te lichten en te bespreken.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Bedrijvenvereniging WEST

Klaas Holtman

Concept